

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**«Қазіргі Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестер» пәні бойынша
қорытынды емтиханбағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«7M02220 Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

Алматы 2024 жыл

Құрастырушы:

Қалыш АБ. т.ғ.қд., Археология, этнология және
музеология кафедрасының профессоры

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі және
атағы)

«Қазіргі Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестер» пәні бойынша
қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра
мәжілісінде қаралып, ұсынылды

«___» _____ 2024 ж., хаттама

Кіріспе

Магистранттар «Қазіргі Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестер» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Магистранттардың жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. Оқытушы барлық студенттердің баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге магистранттардың баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер магистрант емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Курстың мақсаты мен міндеттері.
2. Этникалық үдерістердің теориялық мәселелері.
3. Этномәдени өзара әрекеттестік теориясы.
4. Қазақстан Республикасындағы қазіргі таңдағы ұлтаралық қатынастар.
5. Ұлттық мәселелерді шешудің тұжырымдамасы және оның маңызы.
6. 1989, 1999, 2009, 2021 жылдардағы халық санақтардағы Қазақстандағы этнодемографиялық жағдай.
7. Қазақ диаспорасы.
8. Қазақстандағы этнотілдік үдерістер.
9. Қазақстандағы этносаралық және этноконфессиялық қарым-қатынастар.
10. Еліміздегі шағын этностардың ұлттық-мәдени орталықтары.
11. Этносаралық қатынастардағы Қазақстан халқы Ассамблеясының орны.
12. Қазақстандағы бірұлтты отабасыларының этникалық ерекшеліктері.
13. Қазақстандағы ұлтаралас отбасылардың этникалық көрсеткіштері.
14. Қазақстандағы отбасылардың ыдырауының этнодемографиялық көрінісі.
15. Отбасындағы жанжал және некенің бұзылуы.

Емтихан тапсыру кезінде магистранттар қабілетті болуы тиіс:

- Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестердің өзекті мәселелері заманауи ғылыми білім контексінде білу, түсіну және ерекшеліктерін негіздеу;
- этникалық және этномәдени үдерістердің жалпы және ерекше орындарын сыни тұрғыдан талдау арқылы адамзат қоғамының әлемдік-тарихи дамуының жалпы парадигмаларын талдау;
- еліміздегі этникалық және мәдени аясындағы маңызды қызметтерді, танымы мен ерекшеліктерін қарастыру барысында аналитикалық және аксиологиялық талдау дағдыларын игеру;
- республикамыздағы этномәдени процестердің моно- және полиэтникалық аймақтары, облыстары мен аудандарындағы негізгі нысандарын анықтау.

Әдебиеттер тізімі:

1. Абжанов Х.М. Түркі әлеміндегі Қазақстан: іргелі тарих және методология. – Петропавл: Полиграфия, 2011. – 364 б.
2. Закиев М.З. Глубокие этнические корни тюркских народов. – Астана, 2011. – 400 с.
3. Кабульдинов З.Е. Народ Казахстана: история и современность. – Астана, 2009. – 200 с.
4. Калыш А.Б. Семья и брак в современном Казахстане. – Алматы: Арыс, 2013. – 464 с.
5. Калыш А.Б. Қазіргі Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестер: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 254 б.
6. Народы Казахстана: Энциклопедический словарь. – Алматы, 2003. – 352 с.
7. Тишков В. А. Очерки теории и политики этничности в России. М.: Ин-т этнологии и антропологии РАН, 1997.
8. Тоқтабай А.У. Түркі халықтарының этномәдениеті. – Алматы, 2006. – 328 б.
9. Шаймерденова Н.Ж. Turco-Slavica: Язык, этнос, культура в едином пространстве. – Петропавл: Полиграфия, 2011. – 348 с.

Интернет-ресурстар (3-5 кем емес)

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>.
2. <http://www.humanities.edu.ru/>.

**«7M02220 Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы бойынша
«Қазіргі Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестер»
пәнінен емтихан қабылдау нұсқаулығы**

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 33 балл, екінші сұраққа-33 балл, үшінші сұраққа - 34 балл.

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға қазіргі Қазақстандағы этникалық және этномәдени процестердің ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, қазіргі кездегі еліміздегі этникалық және этномәдени процестердің ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Еліміздегі этникалық және этномәдени процестерге қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдар

<p>талдау, алынған нәтиженің негіздемесі</p>	<p>мәселелерін шешу. Қарастырып отырған пәнге байланысты терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.</p>	<p>қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.</p>	<p>грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.</p>	<p>материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.</p>	<p>ы мен құралдары пайдаланылм ады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.</p>
---	--	---	--	--	---

